P9_TA(2021)0471

Mobilizacija Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji: zahtjev EGF/2021/001 ES/País Vasco metal – Španjolska

Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom na temelju zahtjeva iz Španjolske – EGF/2021/001 ES/País Vasco metal (COM(2021)0618 – C9-0377/2021 – 2021/0316(BUD))

(2022/C 224/23)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2021)0618 – C9-0377/2021),

— uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/691 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o Europskom fondu za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom (EGF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1309/2013 ([1]) (Uredba o EGF-u),

— uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. ([2]), a posebno njezin članak 8.,

— uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava ([3]), a posebno njegovu točku 9.,

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja,

— uzimajući u obzir pismo Odbora za regionalni razvoj,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune (A9-0319/2021),

A. budući da je Unija uspostavila zakonodavne i proračunske instrumente kako bi pružila dodatnu potporu radnicima koji su pogođeni posljedicama globalizacije te tehnoloških i okolišnih promjena, kao što su promjene u tokovima svjetske trgovine, trgovinski sporovi, znatne promjene u trgovinskim odnosima Unije ili sastavu unutarnjeg tržišta, financijske ili gospodarske krize, kao i prijelaz na niskougljično gospodarstvo ili kao posljedica digitalizacije ili automatizacije;

B. budući da je Španjolska podnijela zahtjev EGF/2021/001 ES/País Vasco metal za financijski doprinos iz Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (EGF) nakon otpuštanja 491 radnika u španjolskoj regiji País Vasco (ES21), razine NUTS 2, u referentnom razdoblju za podnošenje zahtjeva od 2. lipnja 2020. do 2. prosinca 2020.;

C. budući da se zahtjev odnosi na ukupno 491 radnika koji su proglašeni viškom i koji su prestali obavljati svoju djelatnost, pri čemu su 192 radnika ostala bez posla u okviru kolektivnih otkaza u šest poduzeća koja su o tome obavijestila nadležna tijela ([4]);

D. budući da se zahtjev temelji na intervencijskim kriterijima iz članka 4. stavka 2. točke (b) Uredbe o EGF-u kojima se propisuje prestanak djelatnosti za najmanje 200 radnika koji su proglašeni viškom u šestomjesečnom referentnom razdoblju u poduzećima koja posluju u istom gospodarskom sektoru definiranom u odjeljku NACE-a Rev. 2 i smještena su u jednoj regiji ili u dvjema susjednim regijama razine NUTS 2 u državi članici;

([1]) SL L 153, 3.5.2021., str. 48.
([2]) SL L 433 I, 22.12.2020., str. 11.
([3]) SL L 433 I, 22.12.2020., str. 28.
([4]) Auxiliar Troquelería SL, Calderería del Oria, Matricería Deusto, Mecanizados de la Industria Vasca SLU, Taller Mecanizado Pablo López Lacalle SL, Tratamientos Superficiales Iontech SA.

četvrtak, 25. studenog 2021.

E. budući da su pandemija bolesti COVID-19, stroge mjere ograničavanja kretanja provedene u drugom tromjesečju 2020. u Španjolskoj i posljedične nestašice zaliha i sirovina negativno utjecale na sektor metala u zemlji;

F. budući da u regiji Baskiji sektor gotovih proizvoda od metala čini 27,4 % bruto dodane vrijednosti industrije ([5]), dok je prosjek EU-28 18,8 % ([6]);

G. budući da se u 2020. (promjena u odnosu na prethodnu godinu) proizvodnja u Španjolskoj smanjila za više od 50 % u 16 % metalnih poduzeća, da je promet pao za više od 50 % u 16 % poduzeća, a trećina metalnih poduzeća zabilježila je smanjenje proizvodnje i prometa između 30 % i 50 % ([7]);

H. budući da je, s obzirom na pandemiju bolesti COVID-19 i njezine socijalne i gospodarske posljedice, Komisija pojačala ulogu EGF-a kao sredstva za hitne slučajeve ([8]) i omogućila financiranje slučajeva izravno povezanih s pandemijom iz EGF-a;

I. budući da Španjolska izvješćuje o svojoj usklađenosti s preporukama utvrđenima u Okviru EU-a za kvalitetu predviđanja promjena i restrukturiranja ([9]) te ističe ključne koncepte Baskijskog plana strukovnog osposobljavanja, Baskijske strategije zapošljavanja i programa za zelena radna mjesta;

1. slaže se s Komisijom da su uvjeti iz članka 4. stavka 2. točke (b) Uredbe o EGF-u ispunjeni i da Španjolska ima pravo na financijski doprinos u iznosu od 1 214 607 EUR u skladu s tom Uredbom, što predstavlja 85 % ukupnog troška od 1 428 950 EUR, koji obuhvaća izdatke za usluge prilagođene potrebama u iznosu od 1 384 950 EUR i rashode za provedbu EGF-a ([10]) u iznosu od 44 000 EUR;

2. primjećuje da su španjolske vlasti zahtjev podnijele 25. lipnja 2021. te da je Komisija ocjenjivanje zahtjeva dovršila 7. listopada 2021. i o tome istoga dana obavijestila Parlament;

3. primjećuje da se zahtjev odnosi na 491 radnika koji su proglašeni viškom i koji su prestali obavljati svoju djelatnost, pri čemu su 192 radnika ostala bez posla u okviru kolektivnih otkaza u šest poduzeća koja su o tome obavijestila nadležna tijela ([11]); nadalje, napominje da Španjolska očekuje da će od ukupnog broja prihvatljivih korisnika njih 300 sudjelovati u tim mjerama (ciljani korisnici);

4. podsjeća da se očekuje da će socijalni učinci otpuštanja biti važni za radnike, kao i za čitavu regiju Baskiju, u kojoj se broj nezaposlenih povećao za 25 % od ožujka do kolovoza 2020. ([12]) i u kojoj je dugotrajna nezaposlenost činila 55,6 % ukupne nezaposlenosti u svibnju 2021. (3,6 postotnih bodova više nego u siječnju 2021.), dok je udio nezaposlenih osoba s osnovnim obrazovanjem ili s manje od toga iznosio 60,8 %; također podsjeća da je razlika u plaćama između muškaraca i žena 22,6 %, a stopa privremene zaposlenosti 25,8 % u Baskiji, 11,6 postotnih bodova iznad prosjeka Unije, koji iznosi 14,2 %;

5. ističe da je većina radnika koji su proglašeni viškom u drugoj polovici svoje profesionalne karijere i da imaju nisku razinu formalnih kvalifikacija;

6. napominje da je Španjolska ciljanim korisnicima počela pružati usluge prilagođene potrebama 11. lipnja 2021. i da će stoga razdoblje prihvatljivosti za financijski doprinos iz EGF-a trajati od 11. lipnja 2021. do 24 mjeseca nakon datuma stupanja na snagu odluke o financiranju;

([5]) https://es.statista.com/estadisticas/1220166/porcentaje-del-vab-total-en-espana-por-sector/
([6]) https://www.eustat.eus/elementos/El-32-del-VAB-industrial-esta-generado-por-sectores-de-nivel-tecnologico-alto-o-medio-alto-en-2019/not0018911_c.html
([7]) Izvješće o gospodarskim posljedicama pandemije bolesti COVID-19 na sektor metala. Listopad 2020.- https://atra.gal/files/noticias/Archivos_3680.pdf
([8]) COM(2020)0442.
([9]) COM(2013)0882.
([10]) U skladu s člankom 7. stavkom 5. Uredbe o EGF-u.
([11]) Auxiliar Troquelería SL, Calderería del Oria, Matricería Deusto, Mecanizados de la Industria Vasca SLU, Taller Mecanizado Pablo López Lacalle SL, Tratamientos Superficiales Iontech SA.
([12]) Avance de los datos del mercado laboral del año 2020 (podaci o tržištu rada za 2020.).

7. podsjeća da se usluge prilagođene potrebama koje će se pružati otpuštenim radnicima i samozaposlenim osobama nakon odluke sastoje od sljedećih mjera: sastanci za izradu profila, profesionalno usmjeravanje, pomoć pri traženju posla, potpora i/ili doprinos osnivanju poduzeća, prekvalifikacija, usavršavanje vještina i osposobljavanje na radnom mjestu, kao i naknade za sudjelovanje; planirana je usklađenost mjera sa španjolskom strategijom kružnog gospodarstva, a osposobljavanjem se pridonosi poticanju procesa digitalne transformacije u industriji;

8. primjećuje da Španjolska od 1. veljače 2021. snosi administrativne izdatke provedbe EGF-a te da rashodi za aktivnosti pripreme, upravljanja, informiranja i promidžbe te kontrole i izvješćivanja stoga ispunjavaju uvjete za financijski doprinos iz EGF-a od 1. veljače 2021. do 31 mjeseca nakon stupanja na snagu odluke o financiranju;

9. pozdravlja činjenicu da je Španjolska, u dogovoru sa socijalnim partnerima, sastavila koordinirani paket usluga prilagođenih potrebama ([13]); uključenost socijalnih partnera osigurava se njihovim zastupanjem u upravnom odboru Lanbidea, koji se sastoji od predstavnika regionalne vlade, sindikata i organizacija poslodavaca;

10. pozdravlja činjenicu da će usklađeni paket usluga prilagođenih potrebama doprinijeti širenju horizontalnih vještina potrebnih u digitalnom industrijskom dobu i u resursno učinkovitom gospodarstvu, u skladu s člankom 7. stavkom 2. Uredbe o EGF-u;

11. podsjeća da predložene mjere predstavljaju aktivne mjere za unaprjeđenje tržišta rada u okviru prihvatljivih mjera utvrđenih člankom 7. Uredbe o EGF-u i nisu zamjena za pasivne mjere socijalne zaštite;

12. naglašava da su španjolske vlasti potvrdile da za prihvatljive mjere nije dodijeljena pomoć iz drugih financijskih instrumenata ili fondova Unije;

13. prima na znanje obavijest Španjolske da će tijela koja su zadužena za upravljanje i nadzor nad Europskim socijalnim fondom plus biti zadužena i za financijski doprinos;

14. ponovno ističe da pomoć iz EGF-a ne smije zamijeniti mjere za koje su odgovorna poduzeća na temelju nacionalnog prava ili kolektivnih ugovora, kao ni bilo kakve naknade ili prava korisnika pomoći iz EGF-a, kako bi se osigurala potpuna dodatnost te pomoći;

15. odobrava Odluku priloženu ovoj Rezoluciji;

16. nalaže svojem predsjedniku da potpiše ovu Odluku zajedno s predsjednikom Vijeća te da je da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;

17. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju, zajedno s njezinim Prilogom, proslijedi Vijeću i Komisiji.

([13]) Zahtjev je 2. srpnja 2021. odobrio Lanbide, baskijski javni zavod za zapošljavanje (socijalni partneri dio su upravnog odbora). Dodatni sastanci održani su 19. siječnja i 2. veljače 2021. sa savezom Federación Vizcaína de Empresas del Metal (savez poduzeća u sektoru metala u pokrajini Biskaja), Asociación de Empresas de Guipúzcoa – ADEGI (poslovno udruženje u pokrajini Gipuskoa) i SEA-Empresas Alavesas (poslovna udruženja u pokrajini Alava).

četvrtak, 25. studenog 2021.

PRILOG

ODLUKA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom na temelju zahtjeva iz Španjolske – EGF/2021/001 ES/País Vasco metal

(Tekst ovog priloga nije naveden ovdje budući da odgovara konačnom aktu, Odluci (EU) 2021/2159.)